

Ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistaminen ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi

Perustelut:

Viimeaikaiset havainnot ja valvontaviranomaisten raportit osoittavat, että puutteellinen suomen kielen taito muodostaa merkittävän riskin ikääntyneiden hoidossa. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat muistisairaat vanhuset, jotka eivät kykene puhumaan vierasta kieltä tai kommunikoidaan hätätilanteessa vieraskielisen hoitajan kanssa.

Kielitaidon puute aiheuttaa konkreettisia vaaratilanteita seuraavilla alueilla:

- **Lääkitysturvallisuus:** Väärinymmärrykset lääke-erittelyissä ja annosteluohjeissa altistavat vakaville lääkevirheille.
- **Potilastietojen kirjaaminen:** Puutteellinen tai epäselvä suomen kielen kirjallinen hallinta katkaisee kriittisen tiedonkulun hoitoketjussa.
- **Hätätilanteet:** Kyky reagoida nopeasti potilaan voinnin äkilliseen muutokseen, konsultoida lääkäriä tai hälyttää apua hidastuu, jos yhteistä kieltä ei hallita sujuvasti.
- **Työyhteisön ylikuormitus:** Suomenkieliset hoitajat joutuvat toimimaan tulkkeina ja kaksoistarkastamaan muiden työtä, mikä lisää jo valmiiksi kuormittuneen henkilöstön uupumusta ja heikentää vetovoimaa.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä edellyttää tehtävien vaatimaa riittävää kielitaitoa. Nykyinen käytäntö, jossa kielitaito arvioidaan pääosin rekrytointihaastattelussa tai yleisellä YKI-testillä, ei mittaa riittävästi nimenomaan sote-alan ammatillista kielenkäyttöä, lääkehoidon termistöä ja kykyä kohdata muistisairas ihminen. Vastuu potilasturvallisuudesta ja omavalvonnasta on hyvinvointialueella.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ryhtyy viipymättä seuraaviin toimenpiteisiin ulkomaalaisten hoitajien kielitaidon varmistamiseksi ikääntyneiden palveluissa:

- **Ammatillisen kielitestauksen käyttöönotto:** Siun sote luo tai ottaa käyttöön standardoidun, nimenomaan sote-alalle ja lääkehoitoon suunnatun ammatillisen suomen kielen kokeen kaikille niille työntekijöille, joiden äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi.
- **Kielitaitovaatimuksen nostaminen käytännössä:** Varmistetaan, että itsenäisessä potilastyössä (kuten kotihoidossa) toimivilla työntekijöillä on todellinen suullinen ja kirjallinen suomen kielen taito, joka vastaa vähintään eurooppalaisen viitekehyksen taitotasoa B2 yleiskielisen B1-tason sijaan.
- **Tuettu ja valvottu siirtymävaihe:** Mikäli työntekijän kielitaito on vielä puutteellinen, hänen tehtävänsä rajataan (esim. kielto toimia yksin kotihoidossa tai vastata lääkehoidosta) siihen asti, kunnes vaadittava kielitaito on todennettu.
- **Omavalvonnan tiukentaminen:** Palveluesihenkilöille luodaan selkeät kriteerit ja velvollisuus puuttua kielitaitopuutteisiin välittömästi sekä raportoida havaituista kielellisistä vaaratilanteista säännöllisesti aluehallitukselle.

9.6.2026

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä